

Wsparcie w wyrównywaniu szans

Czy w czasach, gdy tak dużo mówi się o sile i sprawczości kobiet, z których niejedna pnie się po szczeblach kariery w biznesie, polityce, nauce, istnieje potrzeba tworzenia kolejnych stowarzyszeń wspierających następne pokolenia kobiet w osiągnięciu sukcesów?

Uważam, że tak, gdyż niejednokrotnie wsparcie udzielone przez grupę pomaga zrealizować najśmielsze plany i marzenia. Dlatego właśnie Klub Kobiet Uczelni Fahrenheita za swój główny cel obrał aktywną pomoc wszystkim kobietom zatrudnionym na tych uczelniach. Tym, które chcą osiągnąć najwyższe laury w nauce czy administracji, oraz wszystkim tym, dla których komfort i bezpieczeństwo w miejscu pracy to bardzo ważne wartości

Wernisaż wystawy „UCZONE”

Fot. Hevelianum

Mężczyźni w świecie nauki wspierali się od setek lat. Tworzyli stowarzyszenia, kluby, grupy badawcze i mniej formalne grupy sportowe oraz towarzyskie, w których kobiet niemal nie było. To była ich swista forma wzajemnej pomocy w osiąganiu sukcesów. Współcześnie niemal jednakowe szanse na zrobienie kariery naukowej mają kobiety. W tej kwestii wciąż jest jednak wiele do zrobienia. Przykładowo na całym świecie kobiety stanowią niemal 30% ogółu naukowców, ale jedynie 10% z nich piastuje najwyższe stanowiska na uczelniach¹. Od roku akademickiego 2024/2025 funkcje rektorskie w ponad stu polskich uczelniach publicznych będą pełnił 22 kobiety. To o jedną kobietę więcej w porównaniu z poprzednią kadencją, lecz wciąż dużo mniej niż mężczyzn pełniących tę funkcję.

Większość z mężczyzn będących rektorami deklaruje, że ma kobiety w swoich zespołach, gdyż parytet jest dla nich bardzo ważny, a różnorodność sprzyja nauce. Tymczasem badania prowadzone w 2023 roku pod kierownictwem dr Anny Górskiej, dyrektorki Centrum Badań Kobiet i Różnorodności w Organizacjach w Akademii Leona Koźmińskiego, wykazały, że kobiety wciąż muszą wkładać więcej wysiłku w rozwój swojej kariery naukowej niż mężczyźni, są przeciążone pracą administracyjną i są ofiarami dyskryminacji, w tym ze strony... innych naukowców, którym udało się osiągnąć sukces. Badanie przeprowadzono wśród profesorek, doktorek i doktorantek z 11 krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Doktor Anna Górka w swoich medialnych wypowiedziach na temat badania podkreśla m.in., że badaczki, nawet jeśli odniosły sukces i są profesorkami, nadal próbują udo-

wodnić środowisku, że nadają się do tej roli: „Jednocześnie patrząc przez pryzmat zmagania i trudności, jakie pokonały, aby osiągnąć sukces, często ograniczają możliwość awansowania młodszymi kobietom. Uważają, że skoro im nikt nie pomagał, dlaczego one teraz miałyby komuś pomóc”².

To poważny problem, z którym musimy sobie poradzić. Jedną z podstawowych idei Klubu Kobiet FarU jest solidarność okazywana kobietom przez kobiety, które już osiągnęły sukces albo posiadają chęci i predyspozycje niezbędne do wspierania innych. Stowarzyszenie zrzesza kobiety zatrudnione w Uczelniach Fahrenheita – w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym, na Politechnice Gdańskiej i Uniwersytecie Gdańskim – oraz osoby współpracujące z tymi uczelniami. Obecnie na liście członkiń jest już ponad 150 przedstawicielek środowiska akademickiego, świata biznesu, kultury, medycyny, polityki i mediów. Wśród nich są również prezeski dużych firm, szefowe znanych trójmiejskich jednostek kulturalnych, reprezentantki władz miast, rektorki, profesorki, doktorki, doktorantki, przedstawicielki administracji uczelni i to nie tylko te na kierowniczych stanowiskach. Wśród członków stowarzyszenia znajdują się również mężczyźni. Deklarację członkowską podpisało m.in. dwóch rektorów Uczelni Fahrenheita. Wszyscy nasi rektorzy bardzo wspierają idee Klubu.

Klub Kobiet FarU zaprasza w swoje szeregi osoby zainteresowane prowadzeniem aktywnej działalności dla dobra i rozwoju osób zatrudnionych w Uczelniach Fahrenheita. – *Nie każda uczelnia musi posiadać w swoich strukturach stowarzyszenie wspierające kobiety nauki, jednak byłoby dobrze, gdyby kobiety pracujące*

w uczelniach wyższych i to tak te zajmujące się nauką, jak i te pracujące w szeroko pojętej administracji uczelni miały możliwość zakładania stowarzyszeń – mówi prezeska Klubu Kobiet FarU, prof. Ewa Łojkowska z Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed. – Nie ma oczywiście w tym zakresie żadnych ograniczeń, ale musi być grupa kobiet, która widzi celowość powstania takiego stowarzyszenia i podjęcie działania prowadzące najpierw do jego rejestracji, a później do efektywnego działania. Kobiety powinny się wspierać. Zarówno w zakresie badań naukowych, jak i różnych problemów, które mogą pojawiać się na uczelniach. Ponadto takie stowarzyszenie może być świetnym miejscem do kontaktów dla osób, które w regularnym życiu uczelni nie spotkałyby się i nie mogły podzielić się swoimi pytaniami, sukcesami lub ewentualnymi problemami. Myślę, że w przypadku stowarzyszenia Klub Kobiet FarU najważniejsza jest możliwość integracji i wspólnego działania kobiet pracujących w Uczelniach Fahrenheita, absolwentek tych uczelni oraz pań będących liderkami w wielu dziedzinach życia naukowego, kulturalnego i społecznego, które dzięki stowarzyszeniu poznają się i zaczynają wspólnie działać oraz pracować. Spotkania stowarzyszenia stały się bardzo dobrym miejscem do promowania sukcesów kobiet w nauce i życiu organizacyjnym uczelni, a także do omawiania problemów dotyczących równych szans w różnych dziedzinach życia, na przykład w postępowaniach rekrutacyjnych czy awansowych, oraz informowania kobiet o wprowadzanych na uczelniach „Planach równości płci” – „Gender Equality Plans”³.

PROPAGOWANIE PLANÓW RÓWNOŚCI

W statucie Klubu Kobiet Uczelni Fahrenheita możemy przeczytać, że stowarzyszenie prowadzi działania na rzecz współpracy, wymiany doświadczeń, tworzenia wspólnych inicjatyw herstorycznych przez promowanie równości i solidarności w środowisku akademickim. Zarząd Klubu za cel nadrzędny obrał sobie wspieranie rozwoju kobiet oraz propagowanie wszystkich działań wspomagających równowagę między pracą zawodową a życiem prywatnym. Dla członkiń Zarządu ważne jest wzmacnianie świadomości na temat znaczenia równouprawnienia płci, przede wszystkim w społeczności akademickiej, oraz promowanie działań związanych z wdrażaniem wspomnianych przez prof. Łojkowską *Planów równości płci* w Uczelniach Fahrenheita.

Na Uniwersytecie Gdańskim *Plan wdrażania polityki równości płci na lata 2024–2028*, wprowadzony zarządzeniem nr 69/R/24 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego, prof. dr. hab. Piotra Stepnowskiego, w dniu 24 lipca 2024 roku podobnie jak plan na lata 2022–2023 składa się z pięciu celów: wzmocnienia znaczenia równouprawnienia płci w społeczności akademickiej, zapewnienia równowagi płci w procesach decyzyjnych, zapewnienia równowagi również w procesach rekrutacyjnych i rozwoju karier naukowych, włączenia perspektywy płci do treści badawczych i dydaktycznych oraz wprowadzenia działań wspomagających równoważenie pracy zawodowej z życiem prywatnym.

Na podstawie zarządzenia Rektora Uniwersytetu Gdańskiego nr 118/R/21 z dnia 17 sierpnia 2021 roku na UG powołano Radę Wdrażającą Plan Równego Traktowania Kobiet

i Mężczyzn, która stanowi odpowiednik Gender Equality Plan Implementing Board – GEBIP. Rada została utworzona w związku z realizacją projektu MINDtheGEPs – Modifying Institutions by Developing Gender Equality Plans – finansowanego z programu Horyzont 2020⁴. Stowarzyszenie Klub Kobiet FarU utożsamia się z ideami projektu i nie da się ukryć, że Uniwersytet Gdański, będąc pierwszą szkołą wyższą wśród Uczelni Fahrenheita, która zaczęła aktywnie wprowadzać wspomniany *Plan wdrażania polityki równości płci*, jest w tym zakresie dla pozostałych uczelni inspirującym partnerem. Kierowniczką Zespołu zajmującego się wdrażaniem wspomnianego Planu jest prof. Ewa Łojkowska, która jest jednocześnie przewodniczącą Jury programu L’Oréal-UNESCO Dla Kobiet i Nauki, przyznającego stypendia wybitnym badaczkom z całego kraju. Warto wspomnieć, że jedna z nich, dr Natalia Małek-Chudzik, stypendystka z 2015 roku, na zorganizowanej w połowie lipca prestiżowej konferencji „EuroScience Open Forum” uczestniczyła w dyskusji panelowej oraz prowadziła warsztaty pod tytułem „Academia is a woman, but Dean is still a man”. Podczas swojego wystąpienia dr Małek-Chudzik opowiadała o wzrastającej liczbie kobiet na uczelniach, ich przewadze liczebnej wśród doktorantów i absolwentów, oraz o wciąż słabej reprezentacji kobiet na wyższych stanowiskach. To był ważny głos w debacie na temat przyszłości kobiet na uczelniach i konieczności wprowadzenia zmian, które umożliwią wykorzystanie pełni ich potencjału. Zdaniem prelegentki, konieczna jest zmiana myślenia, aby przyszłe pokolenia kobiet w środowisku akademickim mogły zajmować te stanowiska, które

chcą i aby każde z nich było dla nich realne i osiągalne⁵.

Zarząd Klubu Kobiet FarU, przy wsparciu mężczyzn ze środowiska akademickiego i nie tylko, w swoich planach pragnie wpłynąć na zmianę mentalności, co może korzystnie zaważyć na efektywności funkcjonowania uczelnianych społeczności zarówno pod kątem badawczym, jak i administracyjnym oraz organizacyjnym. Klub chce angażować się w akcje afirmacyjne, które wzmacniają widoczność kobiet w środowisku akademickim na wszystkich etapach kariery zawodowej. Ma stać się miejscem bliskim nie tylko kobietom, ale też mężczyznom, którzy w równym stopniu mogą korzystać z proponowanych przez Klub aktywności, utożsamiać się z jego ideami i znajdować w jego szeregach partnerów albo partnerki w pracy, czerpać inspiracje ze spotkań, by móc wdrażać je w przyszłości w życie.

PIERWSZY ROK DZIAŁALNOŚCI KLUBU

Do tej pory odbyły się cztery spotkania, podczas których systematycznie rosła liczba członkiń stowarzyszenia. Każde spotkanie odbyło się na innej Uczelni Fahrenheita. Inauguracja działalności Klubu miała miejsce w czerwcu 2023 roku w Welcome Centre UG. Uczestniczyły w niej osoby, które podjęły decyzję o utworzeniu Klubu Kobiet FarU. Część formalną poprzedziły wystąpienia, będące inspiracją do dalszych rozmów. Jako pierwsza głos zabrała prof. Ewa Łojkowska, która nawiązała do danych z raportu UG *Kobiety w nauce – zarządzanie różnorodnością i równouprawnieniem płci w społecznej odpowiedzialności Uniwersytetu Gdańskiego* i wynikających z tej analizy potrzeb

IV spotkanie Klubu Kobiet FarU i finaš wystawy „UCZONE”

Fot. Hevelianum

w kontekście funkcjonowania równości w środowisku akademickim. Kolejnym poruszonym zagadnieniem były feminatywy. Przemówienie zatytułowane „Feminatywy – moda czy potrzeba?” wygłosiła prof. Małgorzata Książek-Czermińska z Wydziału Filologicznego UG. O dopuszczeniu kobiet do środowiska akademickiego w ujęciu historycznym opowiedziała prof. Beata Możejko z Wydziału Historycznego UG, która rozpoczęła prezentację od przypomnienia, że dopiero w XIX wieku i tylko w części Europy kobiety zostały dopuszczone do kształcenia na uczelniach. Na tym inauguracyjnym spotkaniu wybrano również skład Zarządu Klubu.

Drugie spotkanie, a jednocześnie pierwsze otwarte spotkanie Klubu Kobiet FarU, odbyło się w Auli Głównej Politechniki Gdańskiej w listopadzie ub.r. Kulminacyjnymi punktami były wówczas dwa wykłady: wykład prof. Ewy

Lechman z Politechniki Gdańskiej zatytułowany „Zrozumieć gender gaps na rynku pracy”, który w większości zainspirowany był pracami tegorocznej laureatki Nagrody Nobla w dziedzinie ekonomii prof. Claudii Goldin na temat sytuacji kobiet na rynku pracy, oraz wykład prof. Nataszy Kosakowskiej-Berezeckiej i dr Magdaleny Żadkowskiej z Uniwersytetu Gdańskiego pt. „Czy Fahrenheit mógłby być kobietą? O konieczności inwestowania w równość płci w środowisku akademickim”.

Kolejne, otwarte dla wszystkich zainteresowanych wstąpieniem do Klubu spotkanie, miało miejsce w lutym br. w Audytorium im. prof. Zdzisława Kieturakisa w Uniwersyteckim Centrum Medycyny Inwazyjnej, w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym. Prelegentami byli: prof. Michał Rusinek, literaturoznawca, sekretarz Wisławy Szymborskiej, a obecnie prezes

fundacji jej imienia, który wygłosił wykład na temat stosowania feminatywów zatytułowany „Kobieta w języku”, oraz prof. Magdalena Błażek, m.in. kierowniczka Katedry Psychologii i Zakładu Badań nad Jakością Życia GUMed, która opowiedziała zebranym o tym, jak zachować balans i budować sens życia w perspektywie pozytywnej.

Ostatnie w roku akademickim 2023/2024 spotkanie odbyło się 10 czerwca br. w Auli im. prof. Karola Taylora na Międzyuczelnianym Wydziale Biotechnologii UG i GUMed. Wydarzenie podzielono na dwie części. W trakcie pierwszej z nich ciekawy wykład o tym, co mają wspólnego obszary polarne z kosmosem, wygłosiła prof. Monika Kusiak, badaczka i polarniczka z Instytutu Geofizyki PAN. W drugiej części zebrani mogli się zrelaksować podczas fantastycznego koncertu Studia Wokalnego Uniwersytetu Gdańskiego. W jego skład

wchodzi kobieca grupa artystyczna działająca pod kierownictwem Krzysztofa Majdy – trójmiejskiego wokalisty, instruktora wokalnego i producenta muzycznego.

O tematach poruszanych podczas wykładów uczestnicy i uczestniczki dyskutowali w trakcie nieformalnych części spotkań i przy pysznym poczęstunku. Co znamienne, we wszystkich spotkaniach uczestniczyli przedstawiciele i przedstawicielki władz Uczelni Fahrenheita oraz Gdańska, Gdyni i Sopotu.

To jednak nie wszystko, jeśli chodzi o minione wydarzenia, bowiem Klub Kobiet FarU rozpoczął współpracę z instytucjami zewnętrznymi. Jedną z nich jest Hevelianum, które we współpracy z członkiniami Zarządu Klubu przygotowało wyjątkową wystawę plenerową „UCZONE” o młodych kobietach, które uszczęśliwia nauka. Prezentowane na wystawie naukowczynie zajmują się różnorodnymi obszarami badawczymi, takimi jak leczenie raka, leczenie stwardnienia rozsianego, skutki zmian klimatu, rozwiązania wspierające grupy zagrożone wykluczeniem społecznym, sposoby przeciwdziałania uprzedzeniom i dyskryminacji, a także historia Gdańska, rzeźba, eksperymentowanie z nowymi materiałami oraz doskonalenie technik badawczych. Wystawa jest ważną społecznie inicjatywą łączącą środowisko akademickie ze światem ludzi, którzy na co dzień nie mają styczności z nauką. Jednocześnie pokazuje ona, że kobiety mogą i osiągają już od wielu lat takie same sukcesy w badaniach naukowych jak mężczyźni. Wystawę „UCZONE”, którą dofinansowało Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, można było obejrzeć na głównym placu Góry Gradowej, a następnie na Kampusie Oliwskim Uniwersytetu Gdańskiego.

Podobny cel, ale w ujęciu historycznym, miała inna wystawa – „Pionierki. Badaczki. Liderki. Kobiety gdańskiej nauki”, w której przygotowaniach również uczestniczyły członkinie Zarządu Klubu Kobiet FarU. Zorganizowana została ona przez Muzeum UG i Muzeum Nauki Gdańskiej, a poświęcono ją wybitnym badaczkom, prekursorkom i liderkom związanym z Uczelniami Fahrenheita, które inspirowały i inspirują kolejne pokolenia kobiet. Wystawie towarzyszyły panele dyskusyjne na temat miejsca kobiet w środowisku akademickim. Została ona zainaugurowana w sierpniu 2022 roku przed kościołem św. Katarzyny w Gdańsku. Potem wystawiana była we wszystkich Uczelniach Fahrenheita. Jej inicjatorce otrzymały Nagrodę Główną Uczelni Fahrenheita, którą przyznaje się za innowacyjne działania realizowane w przestrzeni trzech członkowskich uczelni. Obecnie wystawę można obejrzeć w Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego.

NA DOBRY POCZĄTEK NOWEGO ROKU AKADEMICKIEGO

W drugiej połowie września odbyło się kolejne spotkanie Klubu Kobiet FarU. Zjazd członkiń Klubu w przededniu nowego roku akademickiego był wyjątkowy. Po raz pierwszy odbył się poza terenem uczelni członkowskich. Miejscem spotkania było Hevelianum, którego przedstawicielki niemal od samego początku są członkiniami stowarzyszenia. Spotkanie jak zawsze połączone było z ciekawymi prelekcjami, a także z zakończeniem wystawy „UCZONE” i zwiedzaniem centrum Hevelianum.

Kilka dni później członkinie Klubu Kobiet FarU uczestniczyły w XVI Ogólnopolskim Kongre-

sie Kobiet, który odbył się pod koniec września w Ergo Arenie. Wydarzenie poświęcone było ekonomii, ekologii, zdrowiu psychicznemu, kulturze, edukacji, sprawom międzynarodowym oraz bezpieczeństwu i przywództwu kobiet. W programie znalazły się warsztaty, konsultacje, dyskusje o świecie, Polsce i polityce według kobiet oraz różnorodne panele tematyczne. Prezeska Klubu Kobiet FarU, prof. Ewa Łojkowska, wzięła udział w panelu zatytułowanym „Liderki nauki i nowych technologii”. W pozostałych panelach również uczestniczyły członkinie Klubu Kobiet FarU. Pełnomocniczka Stowarzyszenia Kongres Kobiet, dr Barbara Kijewska, wzięła udział w dyskusji zatytułowanej „Co z tym Zielonym Ładem?”, a prof. Natasza Kosakowska-Berezecka została panelistką aż trzech debat („#KobieTyToSiła”, „Partnerstwo z mężczyznami: urlop tacierzyński i nie tylko” oraz „Jak być obywatelką i nie spocząć na laurach?”).

Tegoroczne wydarzenie było wyjątkowe, gdyż zorganizowane przez Stowarzyszenie Kongres Kobiet przy współudziale trójmiejskich prezydentek: Magdaleny Czarzyńskiej-Jachim (Sopot), Aleksandry Dulkiewicz (Gdańsk) i Aleksandry Kosiorek (Gdynia) oraz wojewody pomorskiej Beaty Rutkiewicz i marszałka województwa pomorskiego Mieczysława Struka.

PLANY NA PRZYSZŁOŚĆ

Klub Kobiet Uczelni Fahrenheita ma w planach współpracę z innymi ważnymi jednostkami kulturalnymi Trójmiasta. W jej ramach przewidziane jest np. zwiedzanie Teatru Szekspirowskiego, Muzeum Gdańska, Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego i Muzeum Nauki Gdańskiej. Na nadchodzącą jesień planowane jest również wdrożenie

programu mentoringowego Klubu Kobiet FarU. To kompleksowa inicjatywa, która będzie wspierać kobiety w świadomym kształtowaniu kariery naukowej. Klub Kobiet FarU od kilku miesięcy kompletował doświadczony zespół merytoryczny ze wszystkich trzech uczelni członkowskich, który będzie przeprowadzać z zainteresowanymi członkiniami Klubu Kobiet FarU tak spotkania indywidualne, jak i warsztaty rozwojowe dostosowane do bieżących potrzeb zgłaszających się na nie kobiet.

Jednocześnie trwają prace nad stworzeniem strony internetowej, na której będą zamieszczane wszystkie najważniejsze informacje związane z działalnością Klubu Kobiet FarU. Strona jeszcze bardziej zintegruje środowisko stowarzyszonych w nim kobiet i mężczyzn oraz będzie prawdziwym kompendium wiedzy dla wszystkich zainteresowanych jego działalnością.

Jak wspomniałam na początku, stowarzyszone w Klubie Kobiet FarU kobiety, które osiągnęły sukces w swoich dziedzinach, chcą wspierać swoje koleżanki będące na początku drogi zawodowej albo te wciąż czekające na swoją szansę i swój czas oraz pomagają

im w osiągnięciu spełnienia zawodowego. – *To bardzo istotne, gdyż kobiety sukcesu są pozytywnym przykładem dla kobiet rozpoczynających karierę zawodową* – mówi prof. Łojkowska. – *Swoją karierę zawodową pokazują, iż kobiety tak jak mężczyźni mogą rozwijać karierę naukową i zajmować odpowiedzialne stanowiska w strukturach organizacyjnych uczelni. Kobiety, które osiągnęły sukces zawodowy, mogą i powinny wspierać zarówno formalnie, jak i moralnie rozwój innych, niejednokrotnie młodszych koleżanek, wskazywać im ścieżki najwłaściwsze na danym etapie kariery.*

Uczelnie Fahrenheita, na których działa Klub Kobiet FarU, dołączają do instytucji propagujących równość płci w swoich środowiskach. Kto wie, być może z niejedną z nich Klub nawiąże w przyszłości współpracę? Jedną z takich instytucji jest chociażby Instytut Studiów Kobięcych z Białegostoku, który współpracuje przede wszystkim ze środowiskiem naukowym z kraju i zagranicy, skutecznie podejmując i upowszechniając badania naukowe nad tematyką kobiecą. Inną instytucją jest działająca przy Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Fundacja Muzeum Historii Kobiet, która jak czytamy na jej stronie: „powstała, by łączyć polskie inicjatywy historyczne oraz urzeczywistnić projekt powstania Muzeum Historii Kobiet w Polsce jako nowoczesnej placówki kulturalno-edukacyjnej oraz naukowo-badawczej”. Z kolei Fundacja Muzeum HERstorii Sztuki z Krakowa jako inicjatywa obywatelska wydobywa z cienia dorobek kobiet sztuki, a dziewczynom z następnych pokoleń chce zostawić równiejszy świat, natomiast Stowarzyszenie Kongres Kobiet za swoje główne cele uznaje działania na rzecz równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz na rzecz zwiększania aktywności kobiet i ich udziału w życiu politycznym i publicznym.

Wszystkie te instytucje działają na rzecz równej obecności kobiet i mężczyzn w różnych aspektach życia politycznego, społecznego i naukowego. Powinniśmy je wspierać, ponieważ dokonania nas wszystkich i nasze codzienne decyzje zawodowe – zarówno kobiet, jak i mężczyzn – mogą mieć na tym świecie takie samo znaczenie dla każdego z nas.

Sylvia Dudkowska-Kafar

¹ <https://programy.nauka.gov.pl/wszystkiego-najlepszego-dla-wszystkich-kobiet-i-dziewczat-w-nauce/>

² <https://edukacja.rp.pl/uczelnie-wyzsze/art38880831-naukowczynie-jestesmy-dyskryminowane-w-naszym-srodowisku> oraz <https://forumakademickie.pl/zycie-akademickie/polskie-badania-potwierdzaja-dyskryminacje-kobiet-w-swiecie-nauki/>

³ Na Uniwersytecie Gdańskim pierwszy był *Plan wdrażania polityki równości płci na lata 2022–2023*, wprowadzony zarządzeniem nr 182/R/21 Rektora Uniwersytetu Gdańskiego, prof. dr. hab. Piotra Stepnowskiego, w dniu 29 grudnia 2021 jako jeden z instrumentów realizacji *Strategii Uniwersytetu Gdańskiego na lata 2020–2025*.

⁴ https://bip.ug.edu.pl/sites/default/files/nodes/akty_normatywne/117136/files/gep_na_lata_2024-2028_0.pdf

⁵ <https://www.lorealdlakobietinauki.pl/dr-natalia-malek-chudzik-na-konferencji-euroscience-open-forum/>